

Grænseland på kryds og tværs

Dybbøl Banke, Ejderkrydstogt, storkeparadiset
Bergenhusen og sejltur på Flensborg Fjord.
I samarbejde med ÆldreSagen Odense.

9. – 15. maj 2027

Maj er det perfekte tidspunkt til at opleve grænselandets unikke charme. Tag med på en uforglemmelig rejse, hvor vi skal på Ejderkrydstogt, koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester, udforske Frederiksstad - Nordens Venedig og besøge storkebyen Bergenhusen. Programmet byder også på en smuk sejltur på Flensborg Fjord, marsksafari i Vadehavets storslåede UNESCO-natur mod vest og et historisk dyk ned i Dybbøl Banke mod øst. Vi krydrer ugen med foredrag, fællessang, spændende fortællinger og herlige måltider. Glæd dig til en uge fyldt med fællesskab og store oplevelser på kryds og tværs af grænsen.

Foredrag

- Dramatiseret foredrag om H.C. Andersens eventyr ved skuespiller Inger Marie Madsen.
- Sangaften. Vi slutter en god dag med fællessange fra Højskolesangbogen. Denne aften med udgangspunkt i H.C. Andersens sange.
- Nyt lys på Nolde – maleren, der trådte ved siden af, ved Hans Christian Davidsen, kulturredaktør på Flensborg Avis.
- Om rom, sukker og salt – handel og historie i Sønderjylland ved Hans-Tyge

Haarløv, højskolelærer. En optakt til sejlads på Flensborg Fjord.

- Frisisk salon krydret med sang, Tote Tante og frisisk Trümmertorte i Gimle.
- En uge med masser af sang, samvær og oplevelser.

Udflugter

- Dybbøl Banke - et besøg i historiens vingesus.
- Byvandring i Flensborgs charmerende gader, hvor historien lever ved hvert gadehjørne. Vælg mellem: Kaptajnsruten, fra kulisse til kunstværk - fokus på Flensborgs arkitektoniske jugendstilperler, eller fra Nørreport til Røde Gade.
- Sejltur på Flensborg Fjord – sukker fra De Vestindiske Øer.
- Marsksafari i Nationalpark Vadehavet, UNESCO Verdensnaturarv. En dag med fokus på marskens kultur og kystbeskyttelse.
- Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med musik af Beethovens Symfoni nr. 2.
- Ejderkrydstogt, storkeparadiset Bergenhusen og Frederiksstad - Nordens Venedig.

Velkommen til en klassisk grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er en af Danmarks flottest beliggende højskoler. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der indbyder til skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Vi lægger vægt på det almendannende, hvor sange fra Højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Vores kokke gør sig hver dag umage med at servere spændende retter, smagfulde salater og kager – ofte fra det sønderjyske kaffebord.

Højskolen kunne fejre 100 års fødselsdag i 2021 og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede.

Nina Kjærhus og Tim Pohle
Forstanderteam

Søndag 9. maj

- Afgang med højskolens bus fra Park Plusride, Odense Syd, Sønder Hospitalsvej (ved det nye OUH ved Letbanen)
- Kl. 15 Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i skolens foyer.
- Kl. 16.30 **Velkomst og rundvisning ved Nina Kjærhus, forstander. Vi mødes i foredragssalen.**
Gennemgang af de vigtigste punkter i programmet, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen.
- Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren
- Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Vores kokke har stegt og kogt lokale råvarer; et bugnende spisebord med små lækkerier, kombineret med gode salater og andet godt.
- Kl. 19.45 **Aftensamling ved Tim Pohle, forstander.**
Vi mødes i foredragssalen. Højskolens værdigrundlag og placering i den sønderjyske historie krydret med sang og fortællinger. Herefter kaffe og kage med opskrift fra det store sønderjyske kaffebord i foyer og pejsestue.

Mandag 10. maj

- Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen**
Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie – eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.
- Kl. 10.00 **Dramatiseret foredrag om H.C. Andersens eventyr ved skuespiller Inger Marie Madsen, Århus.**
Vi begynder ugen med at leve os ind i H.C. Andersens herlige eventyr. Så vær beredt: "Humoren var egentlig saltet i mine eventyr", og netop humoren gør eventyrene tidløse. H.C. Andersens syn på sig selv og sin omverden får os til at le - og græde - med ham. Vi skal denne formiddag til drama, når det er bedst. Vi har inviteret skuespiller Inger Marie Madsen til at få os ind i denne eventyrenes verden. H.C. Andersen var en hyppig gæst på de hertugelige slotte på vores egn.

- Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen
- Kl. 13.00 **Dybbøl Banke - et besøg i historiens vingesus.**
Et besøg på Dybbøl Banke er en bevægende rejse tilbage til skæbneåret 1864, hvor Danmarks historie blev forandret. Dette historiske landskab, der ligger mindre end en times kørsel fra Højskolen, byder på storslået natur og gribende fortællinger om de afgørende slag. Vi går en tur i det kuperede terræn og ser resterne af de gamle skanser, der dannede rammen om de voldsomme kampe. Herefter er der mulighed for at komme ind i museet: Historiecenter Dybbøl, hvor du træder direkte ind i dramaet. Centret har rekonstrueret en dansk skanse og en soldaterlejr, hvor du kan opleve historien helt tæt på.
- Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk
- Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen
- Kl. 20.00 **Sangaften med forstander Nina Kjærhus og Jesper Kragh, højskolelærer.**
Vi slutter en god dag med fællessange fra Højskolesangbogen. Denne aften med udgangspunkt i H.C. Andersens sange. Herefter kaffe og kage omkring ildstedet i pejsestuen. I aften med særlig opskrift fra det store sønderjyske kaffebord.

Tirsdag 11. maj

- Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen**
- Kl. 10.00 **Foredrag: Nyt lys på Nolde – maleren, der trådte ved siden af, ved Hans Christian Davidsen, kulturelledende på Flensborg Avis.**
Efter 1945 blev maleren Emil Nolde gjort til et offer for nationalsocialismen. Det var en offerfortælling, som efterkrigstidens tyske politikere, forfattere, kunstkritikere og museumsfolk gav yderligere næring. Lige fra Siegfried Lenz i sin roman »Tysktime« til den tidligere forbundskansler Helmut Schmidt. Men skiftende ledelser på Nolde-Museum i Seebüll i Nordfrisland byggede også videre på en fortælling, som ikke var korrekt. Der var nemlig et taknemmeligt publikum til fortællingen om, at ikke alle tyskere var gerningsmænd, men at der også var ofre iblandt. Dette gik blot ud over sandheden. Foredraget handler især om, at vi skal se mange af Noldes billeder på en helt anden måde med det, vi nu ved om malerens førhen skjulte fortid. Det gælder fortællingen om »de umalede billeder« og ikke mindst de værker, han malede fra 1933 til

1945.

Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen

Kl. 13.15 **Eftermiddagen er viet til byvandring i Flensborgs charmerende gader, hvor historien lever ved hvert gadehjørne.**

Husk pas. Vælg mellem disse 3 ture eller vælg en tur på egen hånd.

1. Kaptajnsruten. Vi begynder vores byvandring i byens pulserende hjerte ved Skibbroen. Her får man straks indtryk af havnens centrale rolle. Vi følger den gamle fiskerhavn til Ballastkajen, hvor skibene blev rustet til langfart, og hvor vi hører om den gang, sukker og det flydende guld, rommen, gjorde Flensborg til en romhovedstad. En del bygninger i Flensborg vidner endnu om den berygtede trekantshandel med Ghana og Dansk Vestindien. Vi fortsætter til den ældste bydel i Flensborg, Sankt Hans-kvarteret, inden turen rundes af i den legendariske Røde Gade.

2. Fra kulisse til kunstværk, fokus på Flensborgs arkitektoniske jugendstilperler. Talrige, pragtfulde bygninger i Flensborg vidner om glansen fra den omkring år 1900 opblomstrende Jugendstilbevægelse lige op til i dag. Jugendstilen ville forene arkitektur og dekorativ kunst og lagde vægt på god udførelse, ægte materialevirkninger og former baseret på slyngede og dekorative mønstre inspireret af naturen. Vi vil vandre gennem Flensborgs gamle bydel med start ved Isted Løven, standse op og tage udvalgte jugendstilperler i nøjere øjesyn, så vi får øjnene op for de arkitektoniske kunstværker, der upåagtet ellers blot danner kulisse for byens liv.

3. Fra Nørreport til Røde Gade. Denne byvandring er en blanding af det hele, men er uden trapper og er tilrettelagt for de, der har lidt problemer med at gå så langt. Vi lægger ud ved det historiske vartegn, den legendariske gamle danske byport, der hurtigt fører os videre mod de gamle købmandsgårde, videre mod den berygtede ludergade, som nu er den mest pittoreske gade fyldt med kunstnere og folk med sans for at bevare arkitekturen, mod Jugendstilperlen af dem alle - Toosbystrasse og runder turen af i Flensborgs vugge - Røde Gade.

Kl. 18.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 19.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.30 **Forårsbiograf.**

Vi omdanner foredragssalen til biograf og ser en flot kortfilm om Noldes landskab i marsken. Dvs. ikke en film om maleren

Nolde, men det landskab han malede i.
Herefter kaffe og kage i pejsestuen.

Onsdag 12. maj

Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen**

Kl. 10.00 **Foredrag: Om rom, sukker og salt – handel og historie i**

Sønderjylland ved Hans-Tyge Haarløv, højskolelærer.

Sønderjylland har siden tidernes morgen været et knudepunkt for handel: Nord-sydgående handel på hærvejen og ved kysterne har byerne haft forbindelse til de store verdenshave.

Ved Hedeby og Danevirke var der transit over land, så Østersøhandlen blev forbundet med markederne i vest. Senere blev der i området foretaget store kanalbyggerier; først med Ejderkanalen i 1784 og siden Kielerkanalen i 1895. Flensborg voksede op og blev den tredjestørste by i kongens riger og lande efter København og Charlotte Amalie i Dansk Vestindien, og dét var netop handlen med sukker og rom fra de vestindiske øer, der var med til at gøre Flensborg til en stor søfartsby indtil tabet i 1864. Flensborg Fjord har samtidigt dannet rammen om store fortællinger i Danmarks- og verdens historie – fra den tidligste tid, hvor riget blev dannet efter anglernes udvandring og frem til vor tid. Foredraget er en optakt til sejlturen i eftermiddag.

Kl. 12.00 Frokostbuffet i spisesalen.

Kl. 14.30 **Sejltur på Flensborg Fjord – sukker fra De Vestindiske Øer.**

Vi skal denne eftermiddag på sejltur på den smukke Flensborg Fjord. Denne fjord, hvor skibene i 2. halvdel af 1700-tallet var fyldt med sukker i forbindelse med handlen til De Vestindiske Øer. Vi sejler ud langs med den danske side af kysten og rundt om Oksesøerne. Vi lægger kort til på den tyske side i Lyksborg og sejler tilbage mod Flensborg langs den tyske side af fjorden. Glæd dig til en herlig sejltur, hvor du kan se alle seværdighederne som f.eks. den imponante flådestation Mürwik (det 3. Riges sidste residens) fra vandsiden. Husk pas.

Kl. 18.00 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.30 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00 **Frisisk salon krydret med sang, Tote Tante og frisk Trümmertorte i Gimle.**

Vi skal i aften forkæles med de bedste fællessange fra Højskolesangbogen, som krydres med en Tote Tante – en

særlig frisk drik og med frisk Trümmertorte til. En aften om det friske mindretal med Nina Kjærhus, forstander og Jesper Kragh, højskolelærer.

Torsdag 13. maj

Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Marsksafari i Nationalpark Vadehavet, UNESCO Verdensnaturarv. En dag med fokus på marskens kultur og kystbeskyttelse.**

Marsklandet bag digerne er et unikt deltalandskab, der er inddæmmet og vandreguleret gennem flere århundreder – et frodigt område fyldt med spændende skæbner. Rundturen byder på indblik i egnens natur, kultur, lokale byggeskik bl.a. med huse bygget på jordhøje, samt fantastiske historier om konger, digegrever og fortællingen om de gentagne store stormfloder. Besøg og prøvesmagning bliver der også tid til hos den prisbelønnede virksomhed, Højer Pølser. Højer by er midt i en helt unik forvandling. Tønder By, A.P. Møller Fonden og Realdania bruger hele 210 millioner til et massivt løft af Tøndermarsken og ikke mindst til at få hele den indre bydel i Højer tilbage til storhedstiden i 1700-tallet. Et kæmpe projekt, som vi skal se nærmere på. Højer Designskole åbner dørene for at vi kan spise vores frokost her. Herefter kører vi et smut til Rudbøl. Byen på grænsen, hvor man kan stå med et ben i hvert land. Dagen sluttes af med en gåtur i den maleriske slotsby Møgeltønder. Husk pas.

Kl. 17.00 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 17.30 Aftensmad i spisesalen inden afgang.

Kl. 18.00 **Koncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i den helt særlige koncertsal i Alsion, Sønderborg med musik af Beethovens Symfoni nr. 2.**

Orkesteret skriver om koncerten: Natalia Ponomarchuk er en veletableret dirigent fra Ukraine med optrædener verden over. Som en del af fejringen af, at det er 200 år siden Beethoven døde, skal vi høre hans Symfoni nr. 2, som han skrev i en svær periode af sit liv. I sommeren 1802 opholdt han sig i Heiligenstadt nord for Wien, hvor lægerne havde rådet ham til ro og frisk luft i håbet om at bremse hans tiltagende høretab. Her skrev han det berømte Heiligenstadt-testamente, et dybt personligt og nærmest afskedsagtigt brev, hvor komponisten

erkender sit livs krise. At symfonien samtidig sprudler af livsglæde, humor og energi gør værket næsten paradoksalt. Bag den udadvendte klassiske form mærker man en kunstner, der trods desperation nægter at give op. Efter koncerten kører vi hjem til højskolen, hvor et glas køligt hvidvin og lidt fingermad venter på os i Gimle.

Fredag 14. maj

- Ingen morgenvandring
- Kl. 07.15 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 08.10 Vi synger flaget op
- Kl. 08.15 **Ejderkrydstogt, storkeparadiset Bergenhusen og Frederiksstad - Nordens Venedig.**
I dag skal vi ned til Danmarks gamle grænseflod, Ejderen. Fra den imponerende havneby Tønning sejler vi ud igennem det smukke marsklandskab i Ejdermundingen, hvor vi også får mulighed for at se sæler og et indblik i Ejderens rige natur. Vi stiger ud ved Eidersperrwerk, som er et imponerende stykke ingeniørarbejde, der siden 1970'erne har beskyttet befolkningen for Nordsøens truende stormfloder. Herefter kører vi til den enestående hollænderby Frederiksstad, hvor vi spiser vores frokost. Vi runder dagen af med storkesafari i og omkring storkebyen Bergenhusen, hvor over 20 storkepar har deres reder. Vi tager kaffen her. Husk pas.
- Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren
- Kl. 18.00 **Festmiddag.** Vores kokke forkæler os med en flot 3-retters menu. Aftenen går herefter over i sange fra hatten og andet godt.

Lørdag 15. maj

- Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen
- Kl. 08.45 Vi synger flaget op
- Kl. 08.50 **Kort morgensamling i pejsestuen**
Herefter afsked og afrejse, så man kan tage med skolens bus fra højskolen til Park Plusride, Odense Syd, Søndre Hospitalsvej (ved det nye OUH ved Letbanen)

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet.

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	6.995,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	8.195,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved

Ved minimum 30 deltagere fra ÆldreSagen Odense indsætter højskolen sin bus. Der vil være afgang fra Park Plusride, Odense Syd, Søndre Hospitalsvej (ved det nye OUH ved Letbanen) ligesom vi vil blive sat af her på hjemrejsedagen.

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord